



4 април – Ден на атлантическата солидарност
**ВОЛЯ И ДУХ, ПО-МОГЪЩИ
ОТ СТЕНИТЕ**



Попитали спартанския цар Леонид, обезсмъртил се заедно с онези триста герои при Термопилите, защо Спарта не е оградена с

крепостни стени. „Защитен е онзи град, който е отбраняван от храбри мъже, а не от каменни стени!”, отвърнал царят.

На 4 април 1949 г. във Вашингтон е подписан Северноатлантическият договор, влязъл в сила на 24 август същата година. Алиансът е създаден в резултат на инициативи, предприети от двете страни на Атлантическия океан.

Общата загриженост за сигурността на Западна Европа в условията на постоянно влошаващ се политически климат довежда до подписване в Брюксел (март 1948 г.) на 15-годишен Договор за икономическо, социално и културно сътрудничество и колективна отбрана между Белгия, Франция, Люксембург, Холандия и Великобритания.

През април следващата година канадският държавен секретар предлага Западният съюз да бъде заменен от атлантическа система за отбрана, включваща и държавите от Северна Америка.

Блокадата на Берлин от СССР и други обезпокоителни събития на Европейския континент подтикват американския Сенат на 11 юни 1948 г. да приеме т. нар. резолюция „Ванденбърг”, която призовава за “прогресивно развитие на регионалните и други колективни договорености за индивидуална и колективна отбрана” в съответствие с Устава на ООН и препоръчва “присъединяването на САЩ към подобни регионални и други колективни договорености”.

На 25-26 октомври 1948 г. Консултативният съвет на страните, участващи в Брюкселския договор, обявява “пълно единодушие по принципите на отбранителен пакт за района на Северния Атлантически океан и по следващите стъпки, които трябва да бъдат предприети”. На 10 декември във Вашингтон се откриват преговори по изготвяне на проекта за Северноатлантически договор с участието на страните по Брюкселския договор, САЩ и Канада. От европейските държави Дания, Исландия, Италия, Норвегия и Португалия приемат поканата да се присъединят към Атлантическия съюз.

На 4 април 1949 г. министрите на външните работи на Белгия, Канада, Дания, Франция, Исландия, Италия, Люксембург, Холандия, Норвегия, Португалия, Великобритания и САЩ подписват договора, с който се създава съюз за отбрана на Западна Европа и Северна Америка.

Гърция и Турция се присъединяват към договора през 1952 г., последвани от Федерална република Германия през 1955 г. Присъединяването на Испания е одобрено през 1981 г. През март 1999 г. в Пакта се включват Република Чехия, Унгария и Полша, а през март 2004 г. – България, Латвия, Литва, Румъния, Словакия и Словения. Албания и Хърватия бяха приети през 2009 г., а на 29

март 2017-а Сенатът на САЩ одобри приемането на Черна гора, която ще стане 29-ят член на организацията. Балканската държава чака само одобрението на Холандия и Испания.

Други страни, изявили желание да станат членки на НАТО, са Македония, Босна и Херцеговина и Грузия.

Алиансът е много повече от военно-политически отбранителен съюз. Той е ценностен ориентир, изскубнал ни от безидейния, васален и олигархичен светоглед на бившия социалистически лагер. Чрез НАТО България стана интегрална част от цивилизована Европа, където идейно и генетично принадлежи от IX век на първото хилядолетие.

Гаранция страната ни да се развива спокойно, без заплахата да посреща „зелени човечета”, е принадлежността към НАТО.

Днес не са нужни шумни паради и десетметрови статуи на мними или реални освободители.

Необходими са ни трезв разум и достоверни ориентир към хоризонтите на Бъдещето. От компаса, поставен върху синия флаг на Алианса, засега не е изобретен по-точен прибор.

Честит празник!